

ר' עובדיה מברטנורא
 י חלבו אסור כחלב בהמה.
 כחלב שור וכשב ועז; ואין
 חייבין עליו כרת. להביא
 חטאת על שגגתו. וה"ה שאין
 לוקין עליו; ואינו נלקח בכסף
 מעשר לאכלו בירושלים.
 דשמא בהמה הוא, ואין לוקחין
 בהמה לבשר תאווה מכסף
 מעשר אלא להקריבה שלמים;
 וחייב בזרוע ובלחיים ובקיבה.
 דמרבין להו מקרא דכתיב
 (דברים יח) אם שה לרבות את
 הכזי: שהמוציא מחיבורו עליו
 הראיה. דאמר ליה בעל
 הבהמה לכהן אייתי ראיה דמין
 בהמה הוא ושקול. והלכה
 כר"א: יא לא כתב לו את
 הכזי. אע"פ שכתב לו שניהם
 לא היה דעתו אלא על ודאי
 בהמה או ודאי חיה. ורמב"ם
 פירש שאם כתב לו בהמתו
 לבד לא קנה את הכזי, דאמרין
 ליה אייתי ראיה דבהמה הוא,
 ואם כתב לו חיתו לבד אמרין
 ליה אייתי ראיה דחיה הוא.
 נראה מדבריו שאם כתב לו
 שניהן קנה ממה נפשך: אם
 אמר הריני נזיר שזה חיה או
 בהמה. בין שאמר הריני נזיר
 שזה חיה, בין שאמר הריני נזיר
 שזה בהמה ה"ו נזיר דספק
 איסורא לחומרא. ואפילו אמר
 הריני נזיר שזה חיה ובהמה, או
 שזה אינו לא חיה ולא בהמה,
 ה"ו נזיר מספק: ג א כיצד
 מפרישין. שבכרה. ואפילו לא
 נגמר הפרי, דכתיב (דברים כו)
 הנה הבאתי את ראשית פרי,

אמר (שמות לד, כ): "וּפְטָר חֲמוֹר תִּפְדֶּה בְשֶׁה", והכזי
 ספק שה ספק צבי:

משנה י

ביצד כזי שְׁוֹה לְבַהֲמָה? חֲלָבוֹ אָסוּר באכילה
 בְּחֵלֶב בְּהֵמָה - כחלב שור וכבש ועז, וְאִין תְּיָבִין
 עָלָיו אם אכל את חלבו פָּרַת, וְאִינוּ נִלְקָח בְּכֶסֶף
 מִעֵשֶׂר שני כדי לְאָכֹל בִּירוּשָׁלַיִם שאין לוקחים
 בהמה בכסף מעשר שני אלא להקריבה קרבן שלמים,
 והכזי אינו ראוי לכך, וְחֵיב בְּזֵרוּעַ וּלְחַיִּים וְקֵבֵה.
 רְבִי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר כזי ממתנות כהונה, שְׁהַמוּצִיא
 מִחִיבָרו - הכהן הרוצה לקבל מתנות עָלָיו הֲרָאִיה
 להביא שהוא מין בהמה:

משנה יא

ביצד כזי אִינוּ שְׁוֹה לֹא לַחֲיָה וְלֹא לְבַהֲמָה?
 אָסוּר מְשׁוּם בְּלֵאִים עִם הַחֲיָה וְעִם הַבְּהֵמָה.
 אב הַפּוֹתֵב בשטר מתנה את חֲיָתוֹ וּבְהֵמָתוֹ לְבָנוּ,
 לֹא כָּתַב לוֹ אֶת הַכּוֹי שדעת הכותב היתה על
 ודאי בהמה או ודאי חיה, והכזי ספק. אִם אָמַר:
 הֲרִינִי נְזִיר שְׁוֹה הכזי הוא מִין חֲיָה או מִין בְּהֵמָה,
 הֲרִי הוּא נְזִיר שְׁוֹה הכזי הוא מִין חֲיָה או מִין בְּהֵמָה,
 שְׁבִסְפֵק אִיסוּר הוֹלְכִים לחומרא.
 וְשָׂאֵר כָּל דְּרָכָיו שְׁוִים לַחֲיָה וְלַבְּהֵמָה בכך
 שְׁטַעֲוִן שְׁחִיטָה פְּזָה - כחיה וְכָזָה - כבהמה,
 וּמְטַמֵּא מְשׁוּם נְבִלָה וּמְשׁוּם אֶבֶר מִן הַחֲיָה פְּזָה
 וְכָזָה:

פרק שלישי

תיאור הפרשת והבאת הביכורים

משנה א

ביצד מְפָרִישִׁין את הַבִּכּוּרִים?
 יוֹרֵד אֶדָם בְּתוֹךְ שְׂדֵהוּ וְיוֹאֵה תְּאֵנָה שְׁבַפְרָה

ביאורים והרחבות

עצמה היא, ולא הכריעו בה חכמים אם מין חיה אם מין בהמה. רבן שמעון בן גמליאל אומר:
 מין בהמה היא, ושל בית דושאי היו מגדלין מהן עדרים עדרים.